

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr. Németh H. Gábor ügyvéd (által képviselt felperesnek a dr. Körmendi Csaba Tamás ügyvéd által képviselt alperes ellen védjegybitorlás megtörténtének megállapítása és jogkövetkezményeinek alkalmazása iránt a Fővárosi Bíróság előtt 3.P.25.622/2006. számon megindított és a Fővárosi Ítéltábla 2.Pf.21.009/2010/8. számú jogerős rész- és közbenső ítéletével befejezett perében az alperes által 56. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán meghozta a következő

r é s z í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a jogerős rész- és közbenső ítéletet részítéletnek tekinti és azt hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 12.000 (tizenkettőezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

A le nem rótt 36.000 (harminchatezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket az alperes köteles külön felhívásra az államnak megfizetni.

Ez ellen a részítélet ellen jogorvoslatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A 2004. szeptember 27-i elsőbbségű 185.373 lajstromszámú „Mesterkurzus... Ahol a tudomány, a vallás és a művészet találkozik” szövédjegy jogosultja a felperes. A védjegy oltalma a Nizzai Megállapodás szerinti 16. osztályba tartozó termékekre egyebek mellett könyvekre, folyóiratokra, a 35. osztályba sorolt tevékenységekre, valamint a 41. osztályba tartozó oktatásra és egyéb tevékenységekre terjed ki.

Az alperes a javára regisztráltatott „mesterkurzus.com” domain név alatt elérhető honlapján kínálja eladásra egyebek mellett olyan szerzők kiadványait is, amelyek címlapján a „MESTERKURZUS” szó szerepel. Ezen túlmenően az alperes ugyanilyen megjelölés alatt, a különböző szerzői jogi védelem alatt álló művek szerzőinek közreműködésével ismeretterjesztő előadásokat is szervez.

A felperes ügyvezetője volt .. nevű személy, továbbá .., aki egyben az alperes Kft. többségi tulajdonosa is, aláírásával 2005. június 24-én került írásba foglalásra egy „Megállapodás” elnevezésű szerződés, amelyben az aláíró személyek a felperes és az alperes nevében megállapították, hogy a felperes rendelkezik kizárólagosan a Mesterkurzus fantázianevű rendezvénysorozattal, az ahhoz kapcsolódó könyv kiadásával kapcsolatos joggal, továbbá a Mesterkurzus ábrás szövédjeggyel. A Megállapodásban a felperes az alperesre átruházta a 2005. szeptemberi és novemberi kurzus szervezési jogát, azok bevételeit, valamint a kurzusok lezárásakor megjelenő könyvek kiadói jogát, valamint az ezt követően kiadott könyvek bevételeit és a Mesterkurzus ábrás szövédjegy jövőbeni használatának kizárólagos jogát. Az alperes vállalta a kurzusok megtartásával felmerülő költségeket, illetve a felperes rendelkezésére bocsájtotta az általa kifejlesztett szoftver használati jogát. A felek úgy nyilatkoztak, hogy a szolgáltatásukat egyenértékűnek tekintik. A felperes kinyilvánította, hogy a 2005. szeptember és novemberi védjegy használatával járó tevékenység után semmilyen igényt nem támaszt az alperessel szemben. Ugyanígy az alperes kijelentette, hogy a szoftver használatára vonatkozóan a jövőben semmiféle igényük nincsen. A „Megállapodás”-t dr. .. ügyvezető a felperes képviseletében, .. ügyvezető pedig az alperes képviseletében írta alá. A Megállapodás alapján átruházott érték az 1.000.000 forintot meghaladta. A felperes társasági szerződése ilyen szerződés tekintetében taggyűlési jóváhagyást kíván meg, azonban a felperes taggyűlése a szerződés megkötéséhez előzetes vagy utólagos jóváhagyását nem adta.

A fenti tényállás alapján a felperes keresetében annak megállapítását kérte, hogy az alperes a Mesterkurzus megjelölés használatával, valamint a www.mesterkurzus.com domain név használatával védjegybitorlást követ el. Kérte az alperes kötelezését a védjegybitorlás abbahagyására és eltiltását a további jogsértéstől. Kérte az alperes kötelezését adatszolgáltatásra és megfelelő elégtétel adására. Ezen túlmenően 1.000.000 forint megfizetésére is kérte kötelezni az alperest. A fentieken túlmenően a felperes - kiterjesztett keresetében - elsődlegesen annak megállapítását kérte, hogy a felek között a 2005. június 24-én kelt „Megállapodás” alapján szerződés nem jött létre a Ptk. 215. § (1) bekezdése szerint a taggyűlés jóváhagyásának hiányában. Másodlagosan annak megállapítását kérte, hogy az esetleg létrejött

szerződés jogszabályba ütközik, illetve azt a jogszabály megkerülésével kötötték, ezért semmis.

Az alperes vitatva a kereset jogalapját, a kereset teljes elutasítását kérte. Állította, hogy a szerződéses érték az 1.000.000 forintot nem érte el, így taggyűlési jóváhagyásra nem volt szükség. Ettől függetlenül vitatta azt, hogy a szerződés nem jött létre, vagy érvénytelen lenne, állítva, hogy a gazdasági társaságokról szóló 1997. évi CXIV. tv. (Gt.) 39. §-a szerint a felperest képviselő ügyvezető képviseleti jogának korlátozása harmadik személyekkel szemben, így az alperessel szemben is hatálytalan. Miután állította, hogy a szerződéssel a védjegy használati jogát megszerezte, engedély nélküli használat hiányában kérte a védjegybitorlás miatt előterjesztett kereset elutasítását is.

A fenti tényállás alapján az elsőfokú bíróság rész- és közbenső ítéletet hozott. Ebben megállapította, hogy a felek 2005. június 24-én kelt megállapodása nem jött létre. Megállapította továbbá: az alperes azzal, hogy 2005. szeptember 18-tól rendezvényeinek elnevezésében, nyomtatott kiadványaiban (könyveiben), valamint ezek hirdetéseiben a „MESTERKURZUS” megjelölést, továbbá a „www.mesterkurzus.com” domain nevet használja, bitorolja a felperes 185.373 lajstromszámú védjegyét. Ezért az alperest kötelezte a védjegybitorlás abbahagyására, eltiltva az alperest a további jogsértéstől és kötelezte, hogy 15 nap alatt egyrészt a jogsértést megállapító ítéleti rendelkezést tegye közzé a Magyar Nemzet című napilapban, másrészt szerződés és számlamásolatokkal szolgáltatson adatot a felperesnek a bitorlással érintett áruk, illetve szolgáltatások előállításában, forgalmazásában, illetve teljesítésben résztvevőkről, valamint az ilyen áruk terjesztésére kialakított üzleti kapcsolatokról. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a Gt. 150. § (2) bekezdés m) pontja alapján a taggyűlés kizárólagos hatáskörébe tartoznak egyebek mellett azok az ügyek, amelyeket a társasági szerződés odautal. A felperes társasági szerződésének 25. pontja szerint a taggyűlés hatásköre kiterjed az olyan szerződések megkötésére is, amelyek üzleti értéke az 1.000.000 forintot meghaladja. A rendelkezésre álló bizonyítékok, különösen a felek törvényes képviselőjének korábban tett és a szerződés értékét 8.000.000 forintban meghatározó előadása alapján megállapította, hogy a szerződés értéke elérte a társasági szerződésben meghatározott értékhatárt, ezért a taggyűlésnek a szerződést jóvá kellett volna hagynia. Utalva a Gt. 39. § (1) bekezdésére, megállapította, hogy a Ptk. 215. § (1) bekezdése szerint a taggyűlés jóváhagyásának hiányában a szerződést létrejöttnek tekinteni nem lehetett. Az alperesnek a Gt. 39. § (1) bekezdésére való hivatkozását nem fogadta el, mert a tényállás szerint az alperes képviseletében eljáró személy egyben a felperes, képviseletre is jogosult tagja volt, tehát az alperesnek ismernie

kellett a felperes társasági szerződésének 25. pontját. Ebből következően az alperes nem tekinthető olyan harmadik személynek, akivel szemben dr. Bodrogi Péter ügyvezető képviseleti jogának a taggyűlés általi korlátozása nem hatályos.

Miután a létre nem jött védjegyhasználati szerződéssel az alperes a védjegy használatára jogosultságot nem szerzett, az alperes terhére a védjegyek és földrajzi árujelzők oltalmáról szóló 1997. évi XI. tv. (Vt.) 12. § (2) bekezdése, (3) bekezdés b), c), e) pontja, valamint 27. § (1) bekezdés a), b), c) és d) pontja alapján megállapította a védjegybitorlás elkövetését és alkalmazta az egyéb objektív szankciókat.

Az alperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság rész- és közbenső ítéletével az elsőfokú bíróság részítéletét helybenhagyta, míg közbenső ítéletét megváltoztatta és a 2005. június 24-én kelt szerződés létre nem jöttére vonatkozó megállapítási keresetet elutasította. A jogerős határozat szerint a szerződés létre nem jöttének megállapítására irányuló, a Pp. 123. §-án alapuló megállapítási kereset indításának nem volt helye, mert annak elbírálása, hogy az alperes szerződéssel jogot szerzett-e a védjegy használatára, a védjegybitorlás iránti kereset jogalapját képező ténykérdés és nem olyan, amelyre vonatkozóan külön megállapítási kereset indításának helye lenne. Ettől függetlenül a jogerős ítélet indokolása, miután e kérdés eldöntése a védjegybitorlás jogi előfeltételének számít, megállapította, hogy a peres felek viszonyában a felperes taggyűlése nem minősül harmadik személynek, ezért a Ptk. 215. §-a nem alkalmazható. Nem állapítható meg a szerződés színlelt jellege sem, tehát a Gt. 150. § (2) bekezdés j) pontjának megkerülésére irányuló megállapodás sem. Nem osztotta azt a jogi álláspontot sem, hogy a Gt. 150. § (2) bekezdés n) pontjába ütközne a szerződés.

Ugyanakkor a felperes nyilatkozatából azt egyértelműen megállapította, hogy a felperes részéről a „Megállapodás”-ban rögzített szerződési szándék nem állt fenn, s mivel a szerződést a felperes részéről aláíró ügyvezetőnek a szerződés taggyűlés hozzájárulása nélküli szerződés megkötésére jogosultsága nem áll fenn, a szerződés „a felperesi társaság akarat-nyilatkozatának hiányában a Ptk. 205. § (1) bekezdése alapján nem jött létre”. A jogerős rész- és közbenső ítélet tehát tényállásként állapította meg az ügyletkötő fél szerződési akaratának hiányában azt a tényt, hogy a felek között a védjegy használatára vonatkozó szerződés nem jött létre, amelyből következik, hogy az alperes védjegyhasználatát a Vt. 27. § (1) bekezdése alapján jogosulatlanak kellett tekinteni. A másodfokú eljárásban az alperes vitatta, hogy a domain név a nevére lett regisztrálva. E védekezéssel kapcsolatban a másodfokú bíróság rámutatott, hogy az elsőfokú eljárásban a kereseti tényállítást az alperes nem vitatta, ezért e ténnyel

szemben tett előadása a Pp. 215. § (1) bekezdése (helyesen Pp. 235. § (1) bekezdése) szerinti korlátozás miatt már nem érvényesíthető.

A jogerős rész- és közbenső ítélet ellen határidőben az alperes, jogi képviselője útján nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, elsődlegesen kérve a jogerős rész- és közbenső ítélet hatályon kívül helyezését és a felperes keresetének a teljes elutasítását. Az alperes felülvizsgálati kérelmében a Pp. 275. § (4) bekezdésén túlmenően állította, hogy a határozat a Gt. 39. § (1) bekezdésébe és a Ptk. 219. § (2) bekezdésébe ütköző módon ellentétes a gazdasági társaságok szervezeti képviseletére vonatkozó jogszabályokkal, így az ebből eredő következtetések iratellenesek és nélkülözik a jogszabályi alapot. A jogerős ítélet sérti a Ptk. 215. § (1) bekezdését, illetőleg annak megállapításai ezzel ellentétes, jogszabályokkal alá nem támasztható és iratellenes. Az elsőfokú bíróság eljárása sértette a Pp. 3. § (3) és (6) bekezdéseit. A másodfokú bíróság nem tett eleget indokolási kötelezettségének, amivel a Pp. 213. § (1) és 221. § (1) bekezdését sértette, illetve a bizonyítékok mérlegelése a Pp. 206. §-ába ütközött. E tartalommal benyújtott felülvizsgálati kérelmében az alperes jelezte, hogy 30 napon belül további részletes indokolást kíván előterjeszteni, amely a jogerős ítélet közlését követő 64. napon érkezett meg a bírósághoz. Az alperes a fentiekben túlmenően előadta, hogy a védjegy törlése iránt eljárást kezdeményezett. Erre tekintettel indítványozta a per tárgyalásának a felfüggesztését a Pp. 152. § (1) bekezdése alapján.

A felperes elsődlegesen a felülvizsgálati kérelem elutasítását kérte, állítva, hogy a határidőben érkezett beadvány nem felelt meg a jogszabályi követelményeknek és a határidőn túl benyújtott indokolás már nem vehető figyelembe. Érdemben a jogerős ítélet hatályban való fenntartását és az alperes felülvizsgálati költségben marasztalását kérte. Ellenezte a tárgyalás felfüggesztését.

A felülvizsgálati kérelem az alábbiak szerint alaptalan.

Elöljáróban rámutat a Legfelsőbb Bíróság arra, hogy a Pp. 213. § (3) bekezdése alapján a bíróság akkor hoz közbenső ítéletet, ha a keresettel érvényesített jog fennállása és a felperest ennek alapján megillető követelés összege (mennyeisége) tekintetében a vita elkülöníthető. A jogerős ítéletből megállapíthatóan a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság határozatának a szerződés létre nem jöttének megállapítására vonatkozó rendelkezését tekintette közbenső ítéletnek. Az elsőfokú bíróság azonban a felperesnek a szerződés létre nem jöttének megállapítására irányuló keresetét teljeskörűen elbírált, megállapítva, hogy a szerződés nem jött létre. Ez önmagában még a további kereseti kérelmek – nyilvánvalóan az 1.000.000 forint iránti megtérítési kereset –

jogalapjának fennállását nem dönti el, tehát az elsőfokú bíróságnak is részítélettel kellett volna a szerződés létre nem jöttét megállapítania. Ehhez képest a jogerős másodfokú határozat is tévesen minősítette a felperesnek a megállapításra irányuló keresetét - egyébként a Pp. 123. §-a alapján helyesen - teljeskörűen elutasító rendelkezését közbenső ítéletnek. A közbenső ítélet kizárólag a jogalap pozitív fennállását állapíthatja meg. Ha a bíróság a keresetet vagy a kereseti kérelem egyes önállóan elbírálható részét elutasítja, az kizárólag ítélettel vagy részítélettel történhet. Ezért a Legfelsőbb Bíróság a jogerős rész- és közbenső ítéletet a Pp. 213. § (2) bekezdése alapján részítéletnek tekintette és aszerint bírálta el.

Részben alapos az alperesnek a felperes felülvizsgálati kérelmének elbírálhatóságával kapcsolatos védekezése. A Pp. 270. §-ra alapított felülvizsgálati kérelemmel szemben a Pp. 272. §-ában megkívánt alaki és tartalmi kellékeknek a felperes határidőben (59. napon) benyújtott felülvizsgálati kérelme megfelelt, mert megjelölte a felülvizsgálattal támadott határozatot, továbbá előadta, hogy a határozat megváltoztatását mennyiben kéri. Jogszabályok felhívásával megjelölte az elkövetett jogszabálysértéseket is és azt egyben indokolta is. Az, hogy ez mennyiben alapos, annak eldöntése a felülvizsgálati kérelem érdemi elbírálására tartozik, de önmagában az indokolás terjedelmessége miatt - a Pp. 273. §-a alapján - a felülvizsgálati kérelem érdemi vizsgálat nélküli elutasítására nem volt lehetőség.

Ennek megfelelően a Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati kérelmet érdemben elbírálta. A Pp. 275. § (2) bekezdése alapján ugyanakkor a Legfelsőbb Bíróság a jogerős határozatot kizárólag a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálhatta felül, azaz kizárólag azt vizsgálhatta, hogy a felülvizsgálati kérelemben megjelölt jogszabálysértés megállapítható-e és az az ügy érdemére kihatóan indokolja-e a jogerős határozat hatályon kívül helyezését. Amint arra az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében helyesen rámutatott, a felülvizsgálatra nyitva álló 60 napos határidő után benyújtott indokolás már nem volt figyelembe vehető. A Pp. 273. § (5) bekezdése szerint ugyanis a felülvizsgálati kérelmet nem lehet megváltoztatni. Ebből következik, hogy a 60 napos határidőn túlmenően előterjesztett olyan indokolás, amely a határidőn belül érkezett indokolás tartalmi körét meghaladja, azaz az elkészített beadványban a fél korábban elő nem terjesztett jogszabálysértéshez képest újabb jogszabálysértéseket jelöl meg, érdemben nem vizsgálható. Ez nem a felülvizsgálati kérelem pontosításának minősül, hanem a felülvizsgálati kérelem tartalmi megváltoztatásának.

Erre tekintettel a Legfelsőbb Bíróság kizárólag a határidőben benyújtott felülvizsgálati kérelemben foglalt jogszabálysértéseket

értékelhette és vizsgálhatta.

A felülvizsgálati kérelemben előadottak alapján a jogerős határozat jogszabálysértő jellege nem állapítható meg. A jogerős részítélet a felperes megállapításra irányuló keresetét megalapozottan utasította el. Ugyanakkor egy meghatározott jogi álláspont kifejtésével állapította meg a Ptk. 205. §-ára hivatkozással azt, a védjegybitorlás eldöntése szempontjából alapvető kérdést, hogy a két gazdasági társaság között a felperes gazdasági társaság szerződési akaratának, illetve akarat-nyilatkozatának hiányában a szerződés nem jött létre. Ez a jogerős határozat döntő jogi álláspontja, amely a képviseleti jog korlátozásától független. Ezen túlmenően azt is - egyébként helyesen - kifejtette a jogerős részítélet, hogy a szerződés létre nem jöttének vizsgálata körében a Ptk. 215. § (1) bekezdése nyilvánvalóan nem alkalmazható, mert a felperes taggyűlése nem minősülhet harmadik személynek.

Ebből következik, hogy a felülvizsgálati kérelemnek a Gt. 39. § (1) bekezdésére, a Ptk. 219. § (2) bekezdésére, azaz a törvényes képviselet hatályosságára vonatkozó álláspontja alapján a szerződési akarat hiányának megállapítására vonatkozó határozat jogszabálysértő jellege nem állapítható meg és ugyanígy nem sérti a jogerős határozat a Ptk. 215. § (1) bekezdését sem, amely a perbeli jogvitában nem is alkalmazható. Semmilyen módon nem indokolta az alperes, hogy az elsőfokú bíróság eljárása a Pp. 3. § (3) és (6) bekezdéseit miért sértette volna, ugyanis a bizonyítással kapcsolatos eljárási szabálysértés megjelölve nem lett és ilyen nem is állapítható meg. A másodfokú bíróság mérlegelésének jogszabályellenessége a Pp. 206. § (1) bekezdése alapján nyilvánvalóan nem állapítható meg, ugyanis az nem a bizonyítékok mérlegelésének körébe tartozó kérdés, vagy a tényállás megállapításával kapcsolatos mérlegelés, hogy - függetlenül az ügyvezetők által aláírt írásbeli megállapodástól - a taggyűlés hozzájárulásának hiányában, magának a felperesnek a szerződési akarata nem állapítható meg. Ez tehát a helyes tényállás (a taggyűlés a szerződést nem hagyta jóvá, ilyen akaratot nem nyilvánított) megállapításából levont jogi következtetés, amely a Pp. 206. §-a alapján - függetlenül helyességétől vagy helytelenségétől - nem lehet jogszabálysértő. A felülvizsgálatnak az az álláspontja, hogy a jogerős ítélet a Pp. 213. § (1) bekezdését sérti, téves, mert az eljáró bíróságok a Pp. 213. § (2) bekezdésének megfelelően részítélet hozatalára jogosultak voltak. Az pedig, hogy a másodfokú bíróság az ítéletét nem indokolta, téves, mert a jogerős határozat részletes indokolást tartalmaz a kereset és a fellebbezés elbírálása tekintetében.

Az alperes jogi képviselőjének a felülvizsgálati tárgyaláson tett az az előadása, hogy az alap-felülvizsgálati kérelem a részítélettel elbírált valamennyi kérdést támadja, mert kérte annak

hatályon kívül helyezését, tartalmilag helyes, mert valóban az alperes a teljes határozatot támadta. Önmagában azonban a hatályon kívül helyezés iránti kérelem nem tekinthető a felülvizsgálati kérelem indokainak, tehát az alapján jogszabálysértést megállapítani olyan körben, amelyre a felülvizsgálat indokolása nem tér ki, nem lehet.

Az alperes által hatályosan benyújtott felülvizsgálati kérelem a fentiekből következően alapvetően a szerződés létre nem jöttének megállapításával kapcsolatos jogi álláspontot támadta és kizárólag ebben a körben adott elő értékelhető felülvizsgálati indokolást. Miután e felülvizsgálati kérelem alapján a jogerős határozat jogszabálysértő jellege nem volt megállapítható, nyilvánvalóan nem lehetett a védjegybitorlás objektív jogkövetkezményeivel kapcsolatos határozat jogszabálysértő jellegét megállapítani. Ezzel kapcsolatban az alperes az alap-felülvizsgálati kérelmében értékelhető előadást nem tett. A kiegészített indokolásban foglaltak pedig a fentiekből következően nem voltak figyelembe vehetők.

A védjegybitorlás megállapítása iránt indított perben az alperes által a per során megindított védjegy törlése iránti eljárás általában megalapozza a Pp. 152. § (1) bekezdése alapján a tárgyalás felfüggesztését, mert a védjegy jogi sorsa valóban előkérdése lehet a bitorlás miatt előterjesztett keresetnek. A Legfelsőbb Bíróság azonban a felülvizsgálati eljárásban kizárólag a jogerős ítélet alapjául szolgáló iratok alapján a jogerős határozatot hozó bíróságok által elbírált kérdéseket vizsgálhatja. Olyan tényekre vagy körülményekre, amelyek a jogerős ítélet hozatalát követően keletkeztek, a Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati eljárás során nem lehet tekintettel, mert azok a jogerős ítéletet hozó bíróságok által még nem voltak elbírálhatóak. Ebből következően a Legfelsőbb Bíróság a Pp. 152. § (1) bekezdése alapján nem függeszthette fel a per tárgyalását, mert ilyen eljárás a jogerős részítélet hozatalát megelőzően még nem indult meg. Ha esetleg a felülvizsgálati kérelem elbírálásáig már meg is történt volna a védjegy törlése, a Legfelsőbb Bíróság azt sem vehetné figyelembe, mert az a jogerő után keletkezett tény vagy körülmény. Mindebből következik, hogy ha az alperes törlés iránti kérelme sikerre vezet, úgy azt legfeljebb perújítási eljárásban érvényesítheti.

Mindezen indokokra tekintettel a Legfelsőbb Bíróság a jogerős részítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta. A Pp. 78. § (1) bekezdés megfelelő alkalmazásával köteles az alperes a felperes ügyvédi képviselétével felmerült felülvizsgálati eljárási költséget megtéríteni.

A 6/1986. (VI.26.) IM r. 13. § (2) bekezdése alapján köteles az

*alperes a személyes illetékeljegyzési joga folytán le nem rótt
felülvizsgálati eljárási illetéket megtéríteni.*

Budapest, 2011. október 26.

*Dr. Mészáros Mátyás sk. a tanács elnöke,
előadó bíró, Böszörményiné dr. Kovács Katalin sk. bíró, Dr.
Puskás Péter sk. bíró*

A kiadmány hiteléül:

Vné

tisztviselő